

Aki segítségül hívja
az Úr nevét, megtartatik

4.

Ravasz-kiállítás

6.

Internetfüggőség

A klasszikusnak számító szenvedélybetegségek mellett az utóbbi években újfajta függőségek is előtérbe kerültek. Ilyen az internetfüggőség. A szenvedélybetegség fogalmáról, a függőségek különböző formáiról, lelki okairól beszélgettünk Szakács Előddel, a Bonus Pastor Alapítvány munkatársával.

7.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXIX. ÉVF. • 17. SZÁM
2018. SZEPTEMBER 1.
ÁRA 1 LEJ

Zsoltárok: a Szentlélek által hangolt hárfák

Református egyházunkban a zsoltárok különösen nagy népszerűségnek örvendenek. Ez részben Szczi Molnár Albert verses feldolgozásainak tulajdonítható, amelyeknek révén énekeskönyvünkben, és így istentiszteleteinkben is különleges helyet foglalnak el. Kiemelt jelentőségüket mutatja, hogy évszázadokon át az Újszövetséggel egybekötve jelentek meg.

Luther szerint „a Zsoltárok könyve maga egy kis Biblia, amely az ember elé tükröt tart, hogy megismerje önmagát, Istent és a teremtett világot”. Kálvin így fogalmaz: „a zsoltárokban ott tükröződnek az emberi szív fájdalmai, kétségei, gondjai és reményei. A könyv megtanít arra, hogy lássuk Isten ígéreteit és gondviselő tetteit; megtanít a hálaadásra, és ami a legfőbb, engedelmes kereszthordozásra.”

A zsoltárokat szép imádságoknak tartjuk, amelyekben az egyén és a gyülekezet Isten elé áll hálaadásával, panaszával és könyörgésével. A versek ugyanakkor Isten kijelentését hordozzák. A zsoltáráneklésre vonatkozóan bölcsen állapítja meg Augustinus: „bizonyosak lehetünk abban, hogy a szavakat maga Isten adja a szánkba, mintha csak ő maga énekelne bennünk önnön dicsőségét magasztalva.”

A zsoltárműfaj szempontjából meg kell említenünk az egyéni hálazsoltárokat (pl. 9,

A nőszövetség által szervezett kastélynap során Bonyhán a székelytamásfalvi férfikórus énekelt

18, 30, 92). Szükségemben az Urat hívtam, és az én Istenemhez kiáltottam; szavamot meghallá templomából, és kiáltásom eljutott

füleibe. (Zsolt 18,7) Uram, Istenem, hozzád kiáltottam, és te meggyógyítottál engem! (Zsolt 30,3)

3.

Fotó: Kiss Gábor

Az istentisztelet fontos, de nem elégséges

Beszélgetés Kató Béla püspökkel

A közelmúltban tartott egyházkerületi közgyűlésen Kató Béla püspök nemcsak a tavalyi év, hanem az elmúlt hat esztendő egyházi életét is elemezte. Ennek kapcsán beszélgettünk többek között a román társadalom értékválságáról, a kerületi vezetőség intézményépítéséről, a nagyvárosi misszió fontosságáról.

5.

Szászsebes: a jelen és jövő gyülekezete

A fejlődés református kihívásai az iparosodás és gyülekezetépítés fényében

Szászsebes Gyulafehérvártól 14 km-re délre, a Sebes folyó partján fekszik. A település nevét a Sebes folyóról kapta. 1245-ben említették először Mallembach néven. Későbbi névváltozatai: 1300-ban Sebus, 1309-ben Mulnbach, Seps sive Mulunak, Mylenbach és Mylunbach, Sebus Maior, 1402-ben Sebes, 1435-ben Zazsebes. 1303-tól a településnek civitas rangja volt, és módos szász telepések lakták, akik 1387 után Erdélyben elsőként erősítették városukat.

8.

Tanulságos igék a példázatokról 8.

A kerítőháló

A halászatnak általában két formáját ismerjük, az egyik a horoggal, a másik pedig a hálóval való halászás. Már a bibliai időkben is gyakorolták mindkét módját. Mindnyájan ismerjük a csodálatos halfogás történetét, amikor annyi halat fogtak, hogy szakadozott a háló. Attól függően, hogy tengerben vagy folyóban halásztak, a hálók nagysága is különböző volt. Az Újszövetség háromféle hálót nevez meg. S erre az eredeti szövegben három különféle szót találunk. Amikor Jézus a Tibériás-tenger partján sétált, látta, amint Péter és András hálójukat a tengerbe vetették. Ez volt az „amfiblesztron”, a dobóháló. Két verssel tovább azt olvassuk, hogy elhagyták hálójukat, és itt megint más szót találunk, „diktua”, ez az összes halászati felszerelést jelentette, beleértve a hajót és a csónakot is.

Jézus itt viszont egy harmadik fajta hálóról beszél: „ságéné”. Ez kerítőháló. Ennek nagy szemei voltak, hogy a kis halak ki tudjanak menekülni belőle. Két csónak vagy két hajó húzta, a két alsó sarkába két súlyt, legtöbbször követ tettek, a két felső sarkát pedig rúdra erősítették, így maradt a víz színén. Miután kivonták, kiválogatták belőle a halakat. Az alkalmasakat kosarakba, hordókba tették, a többit visszadobták

a vízbe. Ez abban az időben nagyon ismert kép volt, a tanítványok tökéletesen értették, hiszen a legtöbben közülük hivatásos halászok voltak. De vajon mire akarta őket Jézus e példázat által tanítani? Mit jelent az, hogy Isten országa hasonlatos e kerítőháléhoz?

Először is azt, hogy Isten országa mindent átfog, éppúgy, mint a kerítőháló. Még azokhoz is eljut, akik nem mennek be abba. Hiszen az evangélium sok emberhez eljutott, például a gyógyulások vagy a kenyér megsokasításának csodája által. Nagy tömegek, négy-ötezer ember jutott Isten országa közelébe. A Krisztusról szóló bizonyágtétel átfogja az egész világot, ahogy a háló átfogja az egész tengert.

Az evangélium sok emberhez eljut a világon, ez épp a mi időnkben teljesedik be. Gondoljunk csak arra, hogy most az ige az internet által olyan országokban is olvasható, ahova misszionáriusokat nem engednek be. Az internet is egyfajta modern kerítőháló, nagyszerű lehetőség az evangélium terjesztésére.

A második üzenet az, hogy a háló mindenféle halat igyekszik befogni, mint ahogy Isten is minden embert meg akar keresni, hitre akar juttatni. Az egyház feladata, hogy minden embert próbáljon befogni, behozni a gyülekezetbe.

A harmadik, amit Jézus el akar mondani: el fog jönni a szétválasztódásnak a pillanata.

Hasonló a mennyek országára a tengerbe vetett kerítőháléhoz, amely mindenféle halat összefog, amikor megtelik, kivonják a partra és kiválogatják.”

(Mt 13,47–48)

Erről azt mondja, ez a világ végén lesz. Ez az a nap, amiről valljuk: Krisztus eljön ítélni élőket és holtakat. Azon a napon szétválasztódás lesz mindazoknak az életében, akik az evangéliummal kapcsolatba kerültek. Mert jól figyeljünk: nem a pogányokról van szó, hanem azokról, akik hallották az evangéliumot.

Döbbenetes, hogy a befogott halak egy része hitvány, nem alkalmas, ki kell dobni. Milyen komoly önvizsgálatra kell ennek indítania minket. Már annyi ideje hallgatom az igét, de mire jutottam a hitben? Milyen megrázó figyelemzés ez: valakit befogott Isten hálója, és a végén az angyalok mégis azt mondják rá, hitvány, dobjátok ki. E példázat jó értelemben vett feszültségben akar tartani minket. Persze mi szeretnénk ezt lerázni magunkról.

Végül a példázat azt is üzeni, hogy a szétválasztásnak a feladata nem a mi munkánk. Nem mi mondjuk meg, ki a hitvány, és ki a jó. Az egyház történetében újra és újra felbukkan az a törekvés, hogy megpróbálták „tisztá vagy hívó” gyülekezeteket létrehozni. Hogy olyan közösség jöjjön létre, ahol nincsenek hitetlenek, istentelenek. De ez mindig kudarcba fulladt. Ez nem Isten szerinti, mert az emberi ítélet mindig tévedhet. Ha például Júdás és Zákus között kellene választani, hogy melyik a hitvány, és melyik a jó, akkor nyilvánvaló: Zákust hitványnak, Júdást pedig jónak mondanánk. Persze itt az áruslás előtti Júdásra és a megtérés előtti Zákusra gondolok.

A szétválasztást az angyalok végzik majd el. Ők döntenek minden ember örök sorsa felől. Micsoda pillanat lesz! Az igazak örök öröme, a gonoszok örök kárhozatra mennek. Nos, ha ez olyan komoly kérdés, akkor kérdezzük meg: hogyan lehet a kárhozattól megmenekülni? Tehetünk-e mi ezért valamit? Igen, először is meg kell alázkodni Isten előtt. A második dolog az imádság. Naponta kell kérnünk: Uram, tisztíts meg, és tégy alkalmassá országodra.

De van még egy harmadik dolog is, ez a cselekvés. Mit mond Jézus az utolsó ítéletről szóló példázatában? Éhes voltam, és ennem adtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, fogoly voltam, és eljöttetek hozzám. A nagy kérdés, hogy ha mi mindezeket meg tesszük, akkor mégis bizonytalanságban kell maradnunk örök sorsunk felől? Nem tudhatjuk már most, hogy mi lesz velünk az ítélet napján?

Nem kell bizonytalanságban maradni, mert a Biblia nem a bizonytalanságok, hanem a bizonyosságok könyve. Az, hogy az idők végén szétválasztódás lesz, az számunkra vigasztalás. Mi az üdvbizonyosságot már most megnyerhetjük hit által. Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, s ez azt jelenti, ő tudhatja, hogy őt az Úr nem fogja kárhozatra dobni. De Jézus ugyanakkor figyelmeztet: aki nem hisz, az már elkárhozott. Ezek után csak egyet tehetünk: imádkozunk a tanítványokkal, és kérjük az Urat, hogy növelje a mi hitünket.

Könyvespolc

Villanófény a Zászpád alatt

Múltunk, emlékeink nagymértékben meghatározzák jelenünket és jövőnket. Bizonyára mindannyian tapasztaljuk, hogy jó emlékeink mennyire előremozdítják, szinte szárnyaltatják életünket, szeretjük újra meg újra feleleveníteni. Ugyanakkor rossz emlékeink visszahúznak, s nem tudunk szabadulni tőlük mindaddig, amíg őszinte szívvel le nem tesszük azokat Isten színe elé. Mindkettő azonban akkor válik áldássá, ha a jóért naponta hálásak vagyunk, a keserűségekre pedig úgy tekintünk, hogy azokat is Isten egy bizonyos meghatározott céllal adta, hogy formáljon minket, s általuk megerősítsen a hitben.

Lapozgatom Szász Attila lelkipásztor-esperes emléktöredékeit, és a könyv elején megragad egy kimagasló gondolatsor, amely meghatározza az egész írást. „Mintha gyorsvonatként száguldottam volna végig a mögöttem maradó esztendőkön. Elmaradt lassan ezen az úton először Nagypám, majd Nagyanyám... Utánuk először Édesanyám, majd pedig Édesapám. Az életvonat pedig csak rohant és rohant... Majd felszállt mellém feleségem. Később két gyermekem. Majd öt unokám. És rohanunk együtt tovább... És tudom, egyszer az életvonat megáll... Mert isteni törvény szerint következik a földi végállomás. És tudom, hogy a magam parányi kis élete csupán egy piciny villanás Isten örökkévalóságának egén.”

Olvasva az emléktöredékeket a gyorsan száguldó életvonatról, felelevenednek az életképek. Elénk tárul a magyarói gyermek-

kor a szülői házzal, a szülőkkel, a nagyszülőkkel, valamint a maga óvodás és iskolás emlékeivel. Továbbá a marosvásárhelyi tanítóképző évei, a ludvégi tanítói szolgálat és a román hadseregben eltöltött idő. A teológiai tanulmányok idejéről szóló emlékek, a segédlelkészi szolgálat, a székelytompai és disznajói lelkipásztorság, s a maga kronológiai sorrendjén feltűnik a román titkoszolgálat embereinek sikertelen igyekezete is. A kötet utolsó fejezeteiben találkozunk a münsteri tanulmányúttal, a körtvélyfájai gyülekezetben végzett munkával és az esperesi szolgálattal.

„Nemzedékek sora követi egymást, hogy majd átadja helyét a következőknek, kényszerűen engedve az emberre szabott isteni törvénynek: porból lettél, és porrá leszel! És a csillagok akkor is ragyogni fognak. A hold akkor is betölti fényével az éjszakát... A mai Magyarót fölött is. A Magyarót körülölelő hegyek és völgyek fölött is. A Zászpád fölött is” – olvasom Szász Attila zárómondatait, amelyek többek között arra is buzdítanak, hogy gondoljuk át önvizsgálattal és felelősségtudattal a magunk eddig végigjárt életpályáját. Tekintsünk Isten örökkévalóságára, aki bennünket, mulandó embereket, fel akar készíteni az örökkévalóságra. Készít addig, amíg az életvonatunk meg nem áll, hogy vele együtt örök üdvösségben éljünk.

| SZÉP EDUÁRD |

Zsoltárok: a Szentlélek által hangolt hárfák

1. | Mert megvidámítottál engem, Uram, a te cselekedeteddel, a te kezdednek műveiben örvezdem. (Zsolt 92,5)

A zsoltárok közé tartoznak azok a himnuszok is, amelyek Istent, mint a teremtés és történelem Urát magasztalják (pl. 8, 19, 89), és a halleluja-zsoltárok (pl. 111, 113, 146, 150). Amikor látom egeidet, a te ujjaidnak munkáját, a holdat és a csillagokat, amelyeket teremtettél. Micsoda az ember, hogy megemlékezel róla? És az embernek fia, hogy gondod van reá? (Zsolt 8,4-5) Az egek beszélnek Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat. (Zsolt 19,2) Ti-eid az egek, a föld is a tied: e világot minden benne valóval te fundáltad. (Zsolt 89,12) Napkelettől fogva napnyugatig dicsértessék az űr neve! (Zsolt 113,3)

A zsoltáréneklés a keresztyén ember szívéhez nőtt: beszédesen szól az emberről mint Isten teremtményéről, valamint az ember és Isten közti szeretetteljes kapcsolatról.

”

Megkülönböztetjük a messiási zsoltárokat, amelyek Jézus személyére utalnak (pl. 2, 16, 22, 35, 72, 110). Törvényül hirdetem: az űr mondá nekem: Én fiam vagy te; én ma nemzetelek téged. (Zsolt 2,7) Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet? (Zsolt 22,2)

Fotó: Kiss Gábor

És végül számon tartjuk a bűnbánati zsoltárokat (32, 38, 51, 102, 130, 143). Könyörülj rajtam én Istenem, a te kegyelmességed szerint; irgalmasságodnak sokasága szerint töröld el az én bűneimet. (Zsolt 51,3) A mélységből kiáltok hozzád, Uram! Uram, hallgasd meg az én szómat; legyenek füleid figyelmesek könyörgő szavamra. Ha a bűnöket számon tartod, Uram, kicsoda maradhat meg? (Zsolt 130,1-3)

Ambrosius egyházatya vallomása szerint „bár az egész Szentírás Isten kegyelmét magyarázza, mindegyiknél kedvesebben teszi ezt a Zsoltárok könyve”. Az egész könyv lírai jellegű. Dávid király – aki a zsoltároknak majdnem a

felét szerezte – rendkívül tehetséges volt, mégsem természetes adottsága eredményezte e csodálatos kijelentéseket, hanem Isten Szentleleke hangolta a hárfáját.

El kell ismernünk, a könyv ma is a Szentírás legolvasottabb részei közé tartozik. Az ótestamentumi istentisztelet énekeskönyve volt, ugyanakkor az újszövetségi egyházi istentiszteleti rend nélkülözhetetlen énekgyűjteménye. A zsoltáréneklés a keresztyén ember szívéhez nőtt: szinte legbeszédesebben szól az emberről mint Isten teremtményéről, valamint az ember és Isten közti szeretetteljes kapcsolatról.

| BÁNYAI LÁSZLÓ |

A ti beszédek

Kispál Ödön tiszteletes úr meghívta Nagymihály Barnabás ismerősét az egyetemes imahétre istentiszteletet tartani.

– Barnabás, mikor tudnál jönni imahéten?

– Azt hiszem, pénteken lesz a legjobb. Akkor már hétvége van, addig felkészülök a szolgálatra.

– Rendben, Barnabás, jövő hét péntek délután várlak.

Kispál Ödön nyugodtan hajtotta le a fejét a párnára, és mély álomba merült. De hirtelen felébredt. Valami gyötörte, nem hagyta aludni. – Mi lesz, ha Mihály barátom mégsem jön el pénteken? Én nem leszek itthon, mert engem is meghívtak szolgálni a szomszéd gyülekezetbe – gondolkodott hangosan az ágyban. Annyira, hogy feleségét is felverte éjnek közepén.

– Á, mégsem teszi ezt velem Barnabás kollégám – zavarta el a nyugtalanító gondolatokat. És visszafeküdt. Reggel álmosan és kedvetlenül kelt. Egész nap azon gondolkodott, mi lesz, ha Nagymihály Barnabás mégsem jön el.

De hát megígérte. Miért döntene másképp, miért szegné meg a szavát? Ha előre tudja, akkor biztosan értesítene – nyugtatgatta magát minden percben, s közben érezte, nem tud másra figyelni.

Végül annyira beleloallta magát az egészbe, hogy nekifogott, elolvasta a következő péntekre kijelölt textust, és felkészült a prédikációra. Közben pedig felhívta szomszédját, és elnézést kért, amiért hétvégén mégsem tud elmenni istentiszteletet tartani. – Valami közbejött – hazudott nemesen egyet, s közben mélységesen elszégyellte magát.

De immár csendesebben teltek a napjai, mindenre kiterjedt a figyelme. Csak néha gyötörte a gondolat, hogy ő milyen balek. – Lemondok egy meghívást azért, mert úgy gondolom, hogy átver az ismerősöm. Hát ész-

nél vagyok én? Biztos eljön Barnabás barátom, én meg a szomszéd gyülekezetben való szolgálatot visszamondtam egy nem létező problémával – bosszankodott néha magában.

Elérkezett a nagy nap. Várt, várt – egész délután leste az utat. A domboldalról, ahol a parókia és a templom feküdt, messze el lehetett látni a határba, de még egy pici porfelhő sem jelezte azt, hogy valaki közeledne.

Meghúzták a harangokat, de Barnabás sehol sem volt. – Biztos hamarabb érkezett, itt van a faluban, mondta magában Kispál tiszteletes, de néhány perc múlva kénytelen volt elővenni a telefonját, és felhívni a kollégáját.

– Te Barnabás, nem arról volt szó, hogy imaheti szolgálaton veszel részt nálunk a gyülekezetben?

– Dehogynem, tudom én, jómagam mondtam a pénteki napot. De valami miatt most nem tudok menni. A jövő hét péntek nem lenne megfelelőbb? – kérdezte ártatlanul Barnabás, holott tudhatta, hogy az istentiszteletet nem lehet elhalasztani csupán azért, mert ő utolsó pillanatban meggondolta magát.

Kispál Ödön udvariasan elköszönt, letette a telefont, és valamit mormolt magában Barnabásról. Aztán annak a végét is elharapta, mert ismét megszégyellte magát: elvégre a szószerkekre megy fel.

Menet közben áldotta a Fennvalót, hogy őneki olyan megérzést adott, amely szerint készülnie kell a pénteki prédikációra. Aztán fanyarul elmosolyodott, mert hát nagy tapasztalatra tett szert az elmúlt években: nem először járt így.

Gondolatai elkalandoztak kissé, és észre sem vette, hogy felért a szószerke. Meglátta a templompadokban ülő embereket, s mintha elfelejtette volna az aznapi igét és mindent, amit azzal kapcsolatban akart mondani, mert felolvasta a Mt 5,37a igeszakaszt. „A ti beszédekben az igen legyen igen, a nem pedig nem.” A többit pedig a Szentlélekre bízta.

| SOMOGYI BOTOND |

Aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik

Nagyszőlősi és marosvásárhelyi testvérkapcsolat

Jelenleg a mintegy 150 ezres kárpátaljai magyarságból hozzávetőlegesen százezren vallják magukat reformátusoknak, az aktív gyülekezeti tagok létszáma 70 ezerre tehető. A Kárpátaljai Református Egyház keretében három esperességben összesen 108 gyülekezet van, amelyekben 80 lelkipásztor szolgál. Közülük az egyik Molnár Lóránt tiszteletes, aki energikus, példamutató, igaz hittel átitatott, négygyermekes családapa. Minden vasárnapja három istentiszteleti szolgálattal kezdődik. A kilencórás fancsikai kezdést követően fél tizenegykor Nagyszőlősen szolgál, ahol a 900 lelkes gyülekezetből mintegy 150-200-an járnak templomba. A padosorokban különböző korosztályok képviseltetik magukat, a kicsiknek igehirdetés közben külön foglalkozás zajlik a templomot a parókiával összekötő udvarban.

Nagyszőlősen 25 ezer lakosból négyezer vallja magát magyarnak. Többségük római katolikus, mivel az egykori környékbeli földbirtokos, a szatmári Perényi család mindvégig a katolikus hitet követte.

Az istentisztelet végeztével kis szusszanás következik, majd újból felburrognak a motorok. Irány Gődényháza, ahol a százalékos gyülekezetben egy órákor hirdeti az igét. Az összesen 250 lelket számláló leánygyülekezetek, Fancsika és Gődényháza vasárnapról vasárnapra éppúgy várják a lelki táplálékot, mint az anyaegyház, Nagyszőlős hívei. De évente egyszer-kétszer a parókus lelkész nélküli, végvárnak tekinthető

Rahón kerül sor szolgálatra beosztásos alapon. És akadnak egyéb felkérések, no meg folyamatos gyülekezeti foglalkozások gyermekekkel, fiatalokkal, idősekkel, nőkkel és férfiakkal egyaránt.

Az elmúlt időszak kiemelt megvalósítása, hogy holland segítséggel korszerű gyülekezeti ház épült, amelynek az emelete a hatszemélyes család lakhelye, alul gyülekezeti terem, iroda található. A nyolc éve átalakított épületrész első benépesítője éppen a lelkész családja volt. A lelkipásztor felesége történelem szakos tanárnő, a gyülekezetben az ifjúsági tevékenység mozgatója. Lehetőségeik szerint igyekeznek nyitni más közösségek irányába, a határokon átívelő, elsősorban magyarországi együttműködésben nagy segítséget jelent újabban a kettős állampolgárság intézménye, a vízummentes magyar útlevelel használata. Bár nincs testvérgyülekezetük Magyarországon sem, a budapesti Kálvin-téri gyülekezet évről évre felvállalja öt gyülekezeti tag berekfürdői üdültetését. Még egy határon átívelő példa: évek óta kapcsolatban állnak a hollandiai KOEN Alapítvány határon túli szervezeteivel.

Napjainkban az egykori Ugocsa megye székhelyén, Nagyszőlősen 25 ezer lakosból négyezer vallja magát magyarnak. Többségük római katolikus, mivel az egykori környékbeli földbirtokos, a szatmári Perényi család mindvégig a katolikus hitet követte. A település híressége Bartók Béla, aki egy éven át itt járt iskolába. A tizenegy éves Bartók Nagyszőlősen kapta az első nyilvános elismerést az 1882. május elsején tartott előadását követően, miután a helyi lap elismerően írt róla, zseninek nevezte, és nagy jövőt jósolt neki. A kisváros lakói hűen őrzik a világhírű zeneszerző és zenetudós emléket: fellépésének századik évfordulóján utcát nevezték el róla, később emléktáblát avattak a tiszteletére, majd 1999-ben felavatták a mellszobrát egykori iskolája, a mai Perényi Zsigmond Középiskola parkjában.

Örvendtes, hogy a marosvásárhelyi vártemplomi gyülekezet presbitériuma 2017-ben egyhangúlag elfogadta a javaslatot, hogy létesüljön testvérkapcsolat a nagyszőlősi gyüleke-

A nagyszőlősi református templom

zettel. A javaslat főbb indokai az alábbiakban fogalmazódtak meg: Kárpátalja magyarsága a legnehezebb gazdasági-politikai körülmények között él a Kárpát-medencében, és jóleső érzés a „nagy testvér” gondoskodása. Hitélete, lelki beállítódása rendkívül gazdag, és az erdélyi, a partiumi emberhez közel álló. A testvérkapcsolat gyülekezetünk számára lelki feltöltődést, a hit, remény és szeretet megerősítését jelenti. Ráadásul a püspökségek évek óta szorgalmazzák a hasonló kapcsolatok létrejöttét. Ne feledjük ugyanakkor, hogy a nagyszőlős fejedelem, II. Rákóczi Ferenc szellemisége hídként szolgál az öt hivatalosan is fejedelmi székhelyező Marosvásárhely és az öt mélyen tisztelő Kárpátalja magyarsága között. De az sem mellékes, hogy 2016-ban a testvérkapcsolat létesítésére buzdító egyházkerületi indítvány alapján a Vártemplom és Sárospatak gyülekezetei között testvérkapcsolati protokollum jött létre, márpedig földrajzi elhelyezkedése alapján Sárospatak valós híd szerepét töltheti be a közeli Kárpátaljával.

A vártemplomi egyházközség testvérgyülekezeti kapcsolatot létesít a nagyszőlősiéekkel.

Idén szeptemberben esedékes a nagyszőlősi gyülekezet lelkészének és gondnokának a látogatása Marosvásárhelyre az együttműködési egyezmény aláírása és a tervek megbeszélése céljából. Addig is szolgáljon mindnyájunk számára testvéri üzenetként a nagyszőlősi templom szószékén olvasható ige: „mert minden, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik.” (Róma 10,13)

Az istentisztelet fontos, de nem elégséges

1. | – A közgyűlési jelentés során elhangzott: az elmúlt néhány évben a püspök úr az egyházkerületben több százezer kilométert tett meg, amelynek során azt tapasztalta, hogy a legnagyobb teher a reménytelenség. Miért?

– Több helyen találkoztam olyan közösséggel, ahol megfogyatkozott a lélekszám és az erő: a fiatalok elvándoroltak, a házak kiürültek, az iskola megszűnt. Mindez negatívan befolyásolja az emberek hangulatát.

– A püspök úr szerint miért van válsághelyzetben a román társadalom?

– Lehet ugyan, hogy az épülő ingatlanok bizonyos fejlődésről árulkodnak, de az élet számos területén mást lehet tapasztalni. Régiók pusztulnak el, közösségek épülnek le. Jelentős az urbanizáció, az emberek elhagyják megszokott életterüket, a média és a globalizáció hatására pedig hagyományaikat, a kapcsolatok fellazulnak. Mindezek mellett az ország inkább erkölcsi válságban van: az értékeket, amelyek az emberiséget előrevitték, a fogyasztói társadalom és az önzés háttérbe szorították.

– A nyugati társadalmakhoz képest talán mégsem olyan aggasztó a helyzet...

– Igen, talán itt még mindig konzervatívabb életformáról beszélhetünk. Viszont ha azt nézzük, hogy Nyugaton 50 év alatt változott meg a társadalom, nálunk pedig 15 év alatt, akkor nálunk még rosszabb a helyzet. Úgy érzem, mélyrepülésben vagyunk, amit sokszor még fékezni sem tudunk, nemhogy megállítani vagy elemezni. Ilyen helyzetben az ifjúságot nehéz a helyes úton tartani, nevelni.

– A közgyűlési jelentések során elhangzott: tavaly a fegyelmi bizottságnak nem kellett lépéseket tennie semmilyen ügyben. Ennek pozitív üzenete is lehet?

– Akár az is. Mindenképpen jelzi, hogy a fegyelmi kérdéseket próbáltuk megbeszélésekkel, ráhatással megoldani. Az emberek megtanulták: a közösségben léteznek határok, amelyeket nem lehet átlépni. Ha pedig mégis megteszik, akkor el kell hagyniuk azt a területet, azt a közösséget, ahol addig tevékenykedtek.

– Az elmúlt hat évnek egyik legfontosabb része egy intézményrendszer kiépítése volt. Melyek ennek a legfontosabb elemei?

– Ha az oktatásra és az ifjúságra gondolunk: egyházi oktatási intézményeinkben négyezer diákot nevelünk. E rendszernek a megteremtése és kiépítése kiemelt fontossággal bírt számunkra. Ezenkívül a szeretetszolgálatunk is szerteágazó munkát folytat Erdély-szerte, jelenleg is három öregotthon épül, érintőlegesen az egyetemi oktatásban is jelen vagyunk: Kolozsváron az Apafi Mihály Egyetemi Kollégium és részben a Bethlen Kata Diakóniai Központ ad otthont a diákoknak, Marosvásárhelyen a Gecse Dániel Központ a magyar orvosi hallgatóknak, Sepsiszentgyörgyön a tavaly átadott Fidelitas szálló és bentlakás pedig a Sapientia tanulóknak nyújt lakhatást. Szeretnénk Brassóban is hasonlót létrehozni, mert abban a városban is sok magyar egyetemista tanul. Esperesi székelyek megvásárlásával, felépítésével az egyházmegegyeket erősítettük meg, hasonlóképpen a szövetségeinket is (presbiterszövetség, nőszövet-

Fotó: Kiss Gábor

ség, IKE), amelyeknek többek között jogi keret is biztosítottunk a működésükhöz. A teológia épületét is kívül-belül felújítottuk, az oktatást átszervezéssel igyekeztünk hatékonyabbá tenni. Oktatási intézményeink közül külön kiemelném a kolozsvári szakiskolánkat, amely sikerrel és hatékonyan működik.

– Új rendeltetése lesz az algyógyi központnak, és egy zetelaki táborhely kialakítását is tervezik. Milyen céllal?

– Az algyógyi központunk évekig állt az IKE rendelkezésére. Most azonban Zetelakán egy nagy ifjúsági tábort építünk, így az ifjak majd azt fogják használatba venni, az algyógyi központot pedig az egyházkerületi presbiterszövetség. Tulajdonképpen mindkettő az intézményépítésünk részét képezi.

– Püspök úr a bioetikai kérdésekre adott válaszokat is fontosnak tartotta. Melyeket emelné ki?

– A mai modern világban, amikor az origót kimozdították a helyéről, és nincsen viszonyítási, tájékozódási pont, fontos volt, hogy egyházunk megfogalmazza a párkapcsolatról, házasságról, eutanáziáról, abortuszról alkotott véleményét. Ezeket közzétettük román, angol és német nyelven is. Úgy látszik, véleményünk egyre inkább összeütközik a liberális társadalom világszemléletével. Ebből adódóan könnyen meg is bélyegezhetnek, de mi nem tehetünk másként, mint hogy ragaszkodunk a Szentírás tanításához, az írott igéhez, különösen a reformáció 500. évfordulójának tükrében. Ha mi nem tartjuk ehhez magunkat, teljesen elveszíténénk lényegünket.

– Ha más nyelvre is lefordították, érkezett-e valamilyen válaszreakció milderre?

– Semmi. Az a feszültség, amely jelenleg Kelet és Nyugat között tapasztalható, ebben is megmutatkozik. Szerintem azért nem beszélünk a témákról, mert nyugati testvéreink ezekről teljesen másképpen gondolkodnak, és nem szeretnének vitatkozni, veszekedni velünk.

– A sepsiszentgyörgyi vártemplomban az elmúlt 50 évben először nőtt a lélekszám. Melyek az egyházkerület demográfiai adatai az elmúlt 5-6 évre?

– Jelenleg az egyházkerületben mintegy 283 ezer lelket tartunk számon. Amikor szolgálatba léptem, évente 5-6 ezer lélekkel fogyott az erdélyi reformátusság. Mára, ha jó hírt mondhatok, ez a szám feleződött. Sajnos a fogyás nem állt meg, évente 2500 lélekkel még mindig csökkenünk. Egyházkerületi szinten nagy átalakulások mennek végbe: a vidék lassan elnéptelenedik, sokan városokba vagy azoknak környékére települnek. A kérdés az, mindez hogyan befolyásolja a lélekszámváltozást. Az urbanizációs központokban ugyanis meg kellene keresni a vidékről érkezőket. Sajnos nem mondható el, hogy a városi gyülekezetek a beköltözőtötteket megtalálták volna.

– Ezért hangsúlyozta a püspök úr a városi misszió szükségességét. Melyek lennének a lényegesebb elemei?

– Egy nagyvárosban, ahol a reformátusság többnyire szórványban él, csak óriási munkával lehet összefogni az embereket. Ehhez nem egy, hanem egyházközösségenként két-három lelkipásztorra lenne szükség. Sőt még ez sem elég: önkénteseket kell toborozni, és kihasználni a média, valamint a világháló adta lehetőségeket. A lényeg az, hogy a vasárnapi istentiszteletek megtartása fontos, de egyáltalán nem elégséges. Egy nagyvárosi egyházközösségben minden nap kell valamilyen foglalkozást biztosítani, eseményt szervezni a gyülekezet különböző rétegeinek. A fiatalabb generációk ugyanis egyre ritkábban járnak templomba, kikopott a hagyományaik közül. Éppen ezért őket más úton-módon kell a közösségbe bevonni és értékessé tenni. Ott kezdődik ugyanis az egyház, amikor az egyik ember elindul a másik irányába. Közösségteremtő alkalom lehet például az együttműködés vagy a közös szórakozás is. Ehhez viszont szükség van tervezésre és a megfelelő körülmények biztosítására. Amikor pedig az emberek már együtt vannak, elkezdődhet a misszió, amely által – hosszú munka eredményeként – akár a templomig is lehet jutni. Ha nem építünk csoportokat, ha nem foglalkozunk a gyülekezetek különböző rétegeivel, ha nem kapcsoljuk be őket az egyház által szervezett tevékenységekbe, akkor idővel a meglévők is elvesznek.

Ravasz-kiállítás Kolozsváron

Ravasz László református püspök életét és munkásságát bemutató kiállítás nyílt az Erdélyi Református Múzeumban. A kiállított húsztábló átfogó képet ad a püspök mozgalmas életútjáról, kitérve a 20. századi történelmi háttérre, ugyanakkor megőrizve a személyes hangvételt. A kiállítást október közepéig tekinthetik meg az érdeklődők.

„Így kellett nekem állanom az ellentmondások és válságok századában, világnézetek pergőtüzében egy ország érdeklődése és kritikája mellett majdnem ötven esztendeig” – olvashatjuk Ravasz László gondolatát az őt bemutató kiállítás kezdőtáblóján. A tárlatmegnyitón a püspök unokája, Bibó Borbála ismertette a kiállítás elkészítésének folyamatát. Elmondta, az egyik legnagyobb nehézség a lelképásztor élete 93 tartalmas évének csupán húsztáblóba való sűrítése volt. „Felsorolni is sok, megélni meg különösen, hiszen nemcsak élnie, hanem helytállnia is kellett a történelem viharában” – fejtette ki Bibó Borbála, akinek, elmondása szerint, ki kellett lépnie az unoka szerepéből, el kellett távolodnia érzelmileg a témától, hogy objektíven mutathassa be nagyapja életét. Az unoka mindig derűs, mosolygós, de szigorú és következetes nagyapaként emlékszik Ravasz Lászlóra, aki megtanította családjának az Isten-

nel való kapcsolat fontosságát, a szeretet erejét, a család rendkívüli jelentőségét. „Mindent tudott a világról, és nem volt olyan kérdés, amire ne tudott volna válaszolni. Megtanultuk, hogy a legméltatlanabb körülmények között is meg lehet találni az értelmes és tartalmas életet” – emlékezett vissza Bibó Borbála.

Ravasz László életét Nyíri Csaba, Leányfalu egykori polgármestere, a helyi könyvtár Ravasz Lászlóról való elnevezésének kezdeményezője mutatta be. A püspök Bánffyhunyadi született 1882-ben, Székelyudvarhelyen érettségizett, teológiai tanulmányait 1900-ban kezdte el Kolozsváron. „Még nem töltötte be a 25. életévét, amikor 1907. szeptember 15-én elfoglalta a kolozsvári teológiai fakultás gyakorlati teológiai tanszékét” – ismertette Nyíri Csaba. Ravasz Lászlót 1918-ban egyházkerületi főjegyzővé választották, majd meghívták a budapesti Kálvin téri gyülekezetbe szolgálni, 1921-ben pedig a dunamelléki egyházkerület püspökévé választották – csupán 32 éves volt akkor.

„Nagy tekintélyű egyházvezető, nemcsak püspök, hanem zsinati elnök is, külkapcsolatokat építő professzor, de legfőképpen igehirdető volt. Fontos feladatának tartotta a magyar nyelv területén végzett munkáját. Úgy tartotta, ezzel szolgál az elcsatolt országrészek magyarságá-

nak is. Erdélyt továbbra is gyülekezetének tartotta. Különösen a rádió közvetítette vasárnapi és ünnepi istentiszteleteket hallgatták sokan” – foglalta össze Nyíri Csaba. Elmondta, Ravasz 27 éven át volt püspök, míg 1948-ban lemondani kényszerült, és visszavonult a közélettől, 1953-ban lelkészként is nyugdíjba vonult, az 1956-os forradalom idején azonban még hatalmas tömegeknek prédikált Budapesten. Kivonult Leányfalura, megírta a Zsoltárok könyvének magyarázatát, szigorú rendszer szerint élt, kertészkedett, szorgalmasan dolgozott, bibliaórákat, istentiszteleteket tartott. 93 évet adott neki az Úr. Leányfaluban utcát neveztek el róla, emellett a helyi könyvtár is az ő nevét viseli.

A kiállítás anyagából kiadvány készült, de a tartalmas anyag interneten is megtekinthető.

”

A kiállítást úgy állították össze, hogy azoknak is, akik egyáltalán nem ismerik Ravasz Lászlót, rálátásuk legyen arra a nagy horderejű munkára, amit végzett. Igyekeztek eddig kevésbé ismert családi fotókat is megmutatni, hogy emberileg is közelebb hozzák a püspököt a látogatóhoz. A táblókon szereplő QR-kódok segítségével az érdeklődők további anyagokat, prédikációrészleteket, hosszabb írásokat olvashatnak a püspökről, de hanganyagokat, fényképeket is találnak.

Bibó Borbála a kiállítás készítői nevében elmondta, mindnyájuk életében meghatározó szerepe volt Ravasz Lászlónak, hiszen a vele találkozóik között nem volt olyan ember, aki valamiféle lelki gazdagodást ne kapott volna tőle.

A kiállítás anyagából kiadvány készült, de a tartalmas anyag interneten is megtekinthető. A táblókat először Bánffyhunyadi szülővárosában állították ki, Kolozsvár után pedig újabb tíz helység következik, többek között Torockó és Székelyudvarhely. Eközben a kiállítás Magyarországon is vándorol. Amennyiben iskolák, intézmények kiállítanak az anyagot, a leányfalui Ravasz László Könyvtár igazgatójával, Szelekovszky Beátával vehetik fel a kapcsolatot. A táblók szállítását térítésmentesen biztosítják.

| BEREKMÉRI GABRIELLA |

Presbiterkonferencia Disznajón

Disznajó volt a házigazdája a görgényi egyházmegye Felső-Maros menti presbiteri konferenciájának. Szász Attila esperes igehirdetése után Páll Botond helyi lelképásztor köszöntötte a több mint 70 presbitert, és röviden bemutatta Szász Attila *Villanófény a Zászpád alatt* című könyvét. Az emléktördékeket tartalmazó kötet egy bizonyos része Disznajóról is szól, hiszen a szerző 16 évig szolgált a gyülekezetben.

Kolumbán Vilmos kolozsvári teológiai tanár *Fejezetek a presbitérium történetéből* címmel tartott előadást. Az előadó a presbitérium gyökereit az Ószövetség világába vezette vissza, ahol Mózes előljárókat, ezredeseket, századosokat, tizedeseket állított a nép élére. Elvezette hallgatóit a zsinagógák kialakulásáig, Jézus koráig. Arról is szólt, hogy a presbitereket Isten hívta el, és a gyülekezetet alapító apostol nevezte ki. A presbiter feladata volt a lelki élet vezetése, a tan tisztaságának a megőrzése, a prédikálás, a gyámoltás, a diakónia és a családlátogatás. Az újszövetségi korszak után a misszió megszűnt, s vele együtt a presbiteri szolgálat is.

Az előadás során eljutottunk a reformáció koráig. Az első presbitériumok Svájcban alakultak meg. Kálvin szervezte meg azt a presbitériumot, amelynek alapjain működik a református presbiteri szolgálat. Erdélyben először a független (nem tartozott sem egyházmegyéhez, sem egyházkerülethez) fogarasi egyház állított presbitereket a gyülekezet élére 1629-ben.

Az első presbitérium 1668-ban alakul meg Vámosgálfalván, de csak 1702-ben rendelik el hivatalosan a presbitériumok felállítását, és egy évszázad kellett ahhoz, hogy e határozatnak minden gyülekezetben érvényt szerezzenek. Az előadás utolsó szakaszában régi jegyzőkönyvekből komoly vagy akár humorosabb idézetek kerültek a hallgatóság elé.

Az alkalom közös vacsorával ért véget. Illesse köszönet a házigazdát s nem utolsósorban a szervező lelkészházaspárt.

| SZÉP EDUÁRD |

Internetfüggőség: menekülés vagy lazítás?

Beszélgetés Szakács Előd lelkipásztorral

A klasszikusnak számító szenvedélybetegségek mellett az utóbbi években újfajta függőségek is előtérbe kerültek. Ilyen az internetfüggőség. A szenvedélybetegség fogalmáról, a függőségek különböző formáiról, lelki okairól beszélgettünk Szakács Előddel, a Bonus Pastor Alapítvány munkatársával.

– Sok minden okozhat függőséget, próbáljuk mégis megfogalmazni, mit értünk a függőségek, illetve a szenvedélybetegség alatt.

– Ami közös a függőségek meghatározásában, így hangzik: bio-pszicho-szociális meghatározottság, ami azt jelenti, mind testi, mind lelki egészségünkre, valamint szociális, azaz társadalmi kapcsolatainkra is hatással van. Ez mindenképpen közös. Akár még a folyamatfüggőségekre (pl. játék, szerencsejáték, internet) is igaz az, hogy vannak biológiai következményei, egészségre vonatkozó következményei. Ha valaki sokat ül a számítógép előtt, akkor ezzel az egészségét is károsítja: például felléphetnek gerinc- és hátproblémák, elhízás, de okozhat szociális problémákat is, amely kapcsolati problémákban nyilvánulhat meg.

– Mikortól beszélünk szenvedélybetegségről, függőségről, és mikor kell szakemberhez fordulni?

– Az alkoholizmusnál vagy a szerfüggőségnél például konkrétan beszélünk egy vonalról, amit kontrollvesztésnek nevezünk. Nehéz pontosan meghatározni e vonalat, mert az, hogy mikor következik be, minden személynél változó, sok mindentől függ, a testfelépítéstől kezdve egészen addig, ki mennyire hajlamos a függőség kialakulására. Hogy mikortól beszélünk függőségről? Egyszerűsítve azt szoktuk mondani: a függőség kérdése leginkább nem az, hogy mennyit, hanem az, hogy miért. Tehát sokkal fontosabb kérdés: miért fordul az illető személy a szerhez, az alkoholhoz, a cigarettához, az internethez vagy bármihez? Mert van, akinél a mennyiségnek nagyon kell lennie ahhoz, hogy az átmenjen függőségbe. Gondolom, sokan ismernek olyanokat, akik diákkorukban rengeteget jártak bulizni, nagyobb rendszerességgel be is rúgtak, aztán végül felnőttkorukban mégis „normális” életet élnek, tehát nem alakult ki függőség. De vannak olyanok, akiknél kevés mennyiség is elég ahhoz, hogy rászokjanak például az italra.

– Mi állhat ennek a háttérében? Miért lesz valaki függő?

– A függőség tárgya mindenképp egy pótszer, valamit pótolni szeretnénk vele. Akkor élünk vissza egy adott szerrel, hogyha valamilyen alapvető dolog hiányzik az életünkben, akár a társasági élet, akár a kötődés. Ilyenkor valamilyen hiányt vagy űrt szeretnénk bepótolni.

– Munkátok során melyek azok a függőségek, amelyekkel leggyakrabban találkoztok?

– Erdélyben a klasszikus függőség még mindig az alkoholizmus. Ez a leggyakrabban előforduló vagy leggyakrabban felvállalt. De a fejünket nem dughatjuk a homokba, mert a kábítószer nemcsak a nagyvárosokban vannak jelen az iskolákban, hanem arról is van tudomásunk, hogy falvakba járnak ki ilyen-olyan autókkal, és a diákoknak iskolák mellett árulják a különböző kábítószerket. Ez a jelenség is létezik,

Szakács Előd lelkipásztor a Bonus Pastor Alapítvány és a Református Mentőmisszió munkatársaként

ráadásul növekvő méreteken. Mi ritkábban találkozunk ezzel, úgyhogy ritkábban fordulunk hozzá. A prevenciók során a munkatársaim elmennek iskolákba beszélni a droghasználatról és egyéb függőségek veszélyeiről. Ilyenkor nyilván többször előjön a probléma, de kezelni csak akkor lehet, ha az illető személy önkéntesen jelentkezik. Addig ezeket az információkat bizalmasan kezeljük.

Az internetfüggőségnek az a formája is létezik, amikor túlzottan az információszerezésre vagyunk rákattanva.

– Mennyire nehéz egy szenvedélybetegnek megnyílnia? Inkább az illető vagy annak családja jelzi, hogy probléma van, és segítséget kellene kérni?

– Erről nincs pontos statisztika. Mind a kettőből bőven akad, tehát amikor valaki önmagától fordul hozzánk, vagy amikor küldi a családja. A hozzátartozók segítségére nagy szükség van, ugyanis egy szenvedélybetegnek tükröt kell kapnia arról, hogyan viselkedik. Mert nemcsak akkor keseríti meg hozzátartozói életét, ha például agresszív az alkohol miatt, hanem azzal is, ha kivonja magát a mindennapokból, ha nincs jelen a család életében, és vegetatív állapotban él mellettük.

– Napjaink egyik gyakori jelensége az internetfüggőség. Erről mit kell tudni?

– Elsősorban azt említeném meg, hogy az internetfüggőség típusainak többféle felosztása létezik. Egyesek szerint kétféle: a specifikus és az általános. A specifikus arra vonatkozik, hogy az internetnek egy bizonyos szerepe felkelti figyelmünket, tehát amikor valaki csak az online játékba veti bele magát vagy a sportfogadásokba, esetleg a pornográf tartalmakba. Specifikus az, amikor kifejezetten egy valamire lépünk be a világhálóra rendszeresen, azaz kicsit több mint rendszeresen. Az általános arra vonatkozik, hogy mindegy, mire kattintok rá, mindegy, mit nézek, csak valami töltsse ki az időmet, emeljen ki abból a világból, amelyben élek, mert abban nincs annyi sikerélmény, élvezet, szórakozás, és emeljen be egy olyanba, ahol le vagyok foglalva. Sok olyan eset van, amikor valaki rendszeresen, akár több órán keresztül elböngészik a youtube-os videók között minden cél nélkül, és egyik témától eljut egy teljesen más témáig. Persze ez nem azt jelenti, hogy aki különböző videókat néz hosszú ideig, az függő lenne, viszont itt is kérdéses az, vajon miért teszi: egyfajta menekülés céljából, vagy azért, mert éppen lazítani szeretne? Az internetfüggőségnek az a formája is létezik, amikor túlzottan az információszerezésre vagyunk rákattanva, tehát minden érdekel, mindenről tudni akarunk. Nálunk még nem annyira ismert, vagy talán ritkán van jelen, de az Egyesült Államokban például már hódít az online aukciós függőség is, amikor az emberek árveréseken vesznek részt, és ennek az izgalmát használják fel arra, hogy izgalmat hozzanak az életükbe.

Ahol a magot szórják

Megújult a szészármai templom

Alig egy tucat református lakik Szészármán, a magyar kormány támogatásával mégis elsőként ünnepelhette meg kicsiny temploma felújítását. Az ingatlan, amelyet két évvel ezelőtt egy nagy vihar következtében letört faág károsított, a gyülekezet kívánságára újból a közösség menedékeként szolgál.

A hálaadó istentiszteleten Kató Béla püspök a Lk 17,5–6 alapján igehirdetésében a hit megtartó erejéről beszélt a maroknyi gyülekezetnek. Az igehirdető szerint csoda, hogy az a maroknyi ember ma is ebben a templomban ad hálát Istennek, ragaszkodik a hajlékhoz. A külső adottságok mellé már csak egy mustármagnyi hit kell, amit azonban kérni kell, hogy Isten növelje a hitünket. A tanítványok azt kérik, ami hiányzik nekik, és attól kérik, akitől úgy gondolják, megkaphatják. Templomba is ezért járunk, azt érezzük, hogy hiányos az életünk, és azt kell kérnünk, amit a tanítványok is: Isten növelje hitünket. A hitnek biztos ismerete van, valaki képes arra, hogy adja nekünk. Ha nem tudnánk, kitől lehetne kér-

ni, akkor kétségbe esnénk, vagy felelőtlenül élnénk.

Templomaink az utolsó embernek is menedéket nyújtanak. A püspök elmondta, Isten előtt nem lehetünk némák, hiszen a megvallott hit nem lehet néma. A hitnek nem a mennyisége a fontos, hanem csupán az, hogy legyen, erre világít rá az ige is, hogy még a pici mustármagnyi hit is elég a hegyek elmozdítására. A mag nem

késztermék, a gyümölcs mindenki életében másképpen jelentkezik, de a templomban mindig a magot szórják.

Fekete János egyházmegyei főjegyző köszönetében hangsúlyozta, az öröm és a boldogság napja ez, hiszen a templom felújított állapotában az igét fogja szolgálni. Péter Csaba lelkipásztor, Péter Miklós volt bethleni lelkipásztor fia személyes emlékeit elevenítette fel, könnyeket csalva a gyülekezeti tagok szemébe. Azokról az időkről beszélt, amikor még gyalog jártak át Bethlenből a szészármai templomba, hangsúlyozva, az utat az ismerősökkel való beszélgetések tették feledhetetlenné.

Orbán Mária szavalata után Szakács János lelkipásztor elmondta: két éve a templom melletti kórisfa egyik ága megrongálta a templomot és a kerítést. A gyülekezeti tagok számtalanszor kérdezték tőle istentisztelet után, mikor fognak hozzá a templom felújításához. Isten minden generáció számára ad lehetőséget, amelyet fel kell ismerni, és a magyar kormány Isten eszközeként szolgált. E lehetőséget pedig Kató Béla püspök felismerte, és kihasználta az alkalmat. A lelkipásztor megköszönte, hogy a kis közösség tagjai, reformátusok és ortodoxok egyaránt kivették részüket a templom szállításából és az ünnepség megszervezéséből. Köszönetet mondott azoknak is, akik közmunkával és adományokkal járultak hozzá a templom felújításához.

| KISS GÁBOR |

Szászsebes: a jelen és jövő gyülekezete

1. A középkorban Szászsebes volt a Székelyhídról érkezett háromszéki székelyek szálláshelye. Ennek emlékét őrzi a Székelygasse, azaz a ma is kétnyelvű felirattal ellátott Székelyek utcája. A város fellendülése Johann Schöpp (1870–1954) polgármester tevékenységének köszönhető, aki a 19. század elején polgármesteri hivatalt, postahivatalt, sporttermet, iskolákat, kórházat, laktanyát épített. Ennek a fellendülésnek a következménye a korábban Alvinchez tartozó református közösség fejlődése és önállóvá válása. Szászsebesnek 1913-ban már 17 szórványja volt, amelyekben összesen 447 lélek lakott. Az ezt megelőző vallásdemográfiai helyzet motiválta Szász Domokos (1838–1899) püspöksége idején a szászsebesi templomépítés tervét is. A templom azonban Bartók György (1845–1907) református püspök idején épülhetett fel. 1903-ra a gyülekezet megépítette szép neogótikus templomát. Az építkezést megelőző 1900. november 14-i alapítólevél bizonyossága szerint az akkor 100 személyt számláló gyülekezet számára Szakács László a „szászsebesi ref. egyházközség és a szervezendő papi állomás javára 20.000 korona alapítványt” hozott létre.

A templom a nagynevű szebeni Szalay Ferenc (1840–1930) egyházkerületi főgondnok-mérnök tervei alapján készült, aki többek között a nagy-szebeni Római Királyhoz Szállót, az ortodox székesegyházat, a zsinagógát, a ferencrendi iskolát és zárdát, valamint a papolci református templomot, a kolozsvári hídelvei református templomot is tervezte.

A szászsebesi templomot 1904-ben szentelték fel. Terve a papolci templommal mutat szoros rokonságot. A templom telkével szemben megvásárolták az egykori Királyi Erdészeti székházat, amelyet református parókiának alakítottak át. Ebben ma a parókia mellett imaterem is működik. 1997–1998 között kívül-belül megújították a templomot. 2003-ban, majd Gudor András lelkipásztorsága idején ünnepelték a templom és gyülekezet fennállásának századik évfordulóját. A templom 2011 után többrendbeli tetőszerkezeti és a belső terének megújulását is megérthette.

A gyülekezet lélekszáma tavaly 24 fő volt. A város erőteljes iparosodásnak indult: a nagy és középvállalatok kedvelt erdélyi központja. Itt találjuk a Mercedes, Holzindustrie Schweighoffer, Ciserom, Kronospan, Pehart erdélyi, sőt európai szinten is jegyzett vállalatok kirendeltségeit. Ennek tudható be az,

hogy a településre több magyarok lakta vidékről is érkeztek reformátusok. Nagy kihívás a gyökértelessé vált és részben asszimilációnak kitett református magyarok megkeresése és gyülekezeti életbe való ismételt integrálása.

Az istentiszteleti alkalmakat kéthetente Gyulafehérvárról látjuk el. Minden egyes istentisztelet után a melegszívű és kedves szászsebesiek kaláccsal és kávéval várják a híveket és lelkipásztorukat. Kiemelkedő volt gyülekezetünk életében a 2012. augusztus 20-án megszervezett Fehér megyei Szent István-szörványnap, és 2017 tavaszán Kató Béla püspök gyülekezetben tett látogatása. Megerősített abban, hogy nem vagyunk egyedül. Gyülekezetünk nem régi, csak 115 éves, azonban idén templomunk fenntartásának-felújításának 20. évére emlékezünk. A dél-erdélyi autópálya mellett levő gyülekezetünk számára temploma, infrastruktúrája és nem utolsósorban az iparosodó-fejlődő város közelsége lehetőséget jelent a túlélésre, megmaradásra. A megtartást és a növekedést azonban Krisztus adja. Ő segítsen a további gyülekezetépítésben, megtartásban is.

| GUDOR BOTOND |

Hibaigazítás. Júniusban jelent meg Nagy Alpár Csabának Varga Lászlóról írt megemlékezése. Sajnálatos módon két helyen elharmadított fogalmazott, így az félreértésre ad okot, és csökkenti a szöveg értékességét. A szerző ezért a következő hibaigazítást kérte.

„Az első bekezdésben ezt olvassuk: tudta, mondta, mégsem értették, miért nem hisz a test feltámadásában. E helyett szerencsésebb lett volna azt írni: nem hisz az anyag feltámadásában.

A hatodik bekezdésben ezt olvassuk: 1956-ban részt vett a független Erdély létrehozása iránti petíció megfogalmazásában. Itt a helyes megfogalmazás a következő: részt vett az Erdély-kérdés megoldására irányuló petíció megfogalmazásában.

Úgy gondolom, e két hibás megfogalmazás zavarja a Laci bácsira való emlékezést, ezért az olvasóktól elnézést kérek”.

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1–3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

http://www.reformatus.ro/uzenet.html • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

